

eTaitava

eTaitava on ammatillisen koulutuksen työssäoppimiseen kehitetty työkalu, joka koostuu matkapuhelimessa toimivista mobiilisovelluksista ja eTaitava-verkkopalvelusta. eTaitavan avulla jokaisen opiskelijan työssäoppimista voidaan seurata helposti, tehokkaasti ja yksilöllisesti. Yksi ammatillisen koulutuksen tavoitteista on, että opiskelijalla on tietoyhteiskunnassa tarvittavat perusvalmiudet sekä edellytykset tieto- ja viestintätekniikan sekä teknologian monipuoliselle hyödyntämiselle työssä ja kansalaisena. Opiskelija ymmärtää teknologian kehityksen vaikutuksia omaan alansa ja sen tulevaisuuteen ja osaa soveltaa uutta tekniikkaa työssään.

Järjestelmän ideana on kysyä työssäoppijoilta kuulumiset päivittäin tai sovituin väliajoin yksinkertaisten kysymysten avulla. Kysymykset on tehty ennalta, ja niihin on nopea vastata joko kännykällä tai tietokoneella. Opiskelijoiden antamat vastaukset tallentuvat eTaitava-verkkopalvelun tietokantaan, josta opettaja voi seurata työssäoppimisen sujumista monipuolisten raporttien avulla. Myös työpaikkaohjaajat voivat vastata kysymyksiin. eTaitava-järjestelmän osana on myös eMedia-mobiilisovellus, jolla opiskelija voi lähettää valokuvia, videoita, ääntä tai tekstiä työssäoppimiseen liittyvistä asioista opettajalle.

eTaitavan avulla työssäoppimisen ohjaamisesta tulee säännöllistä ja tehokasta – opettajan ei tarvitse onkia tietoa jokaiselta opiskelijalta erikseen, vaan opiskelijoiden ohjausta voi entistä paremmin henkilökohtaistaa heidän itse antamansa vastaustiedon perusteella. Opiskelijan henkilökohtaista ohjausta voidaan vahvistaa lisäämättä kuitenkaan kohtuuttomasti opettajan työaikaa. eTaitavan avulla voidaan reaaliajassa seurata työssäoppimisjakson toteutumista vaihe vaiheelta aina työssäoppimisjakson päättymiseen saakka. eTaitava motivoi opiskelijaa ja opettaa itsearviointia. Lisäksi eTaitavan avulla saadaan helposti kerättyä työssäoppimisen päiväkirja ja portfolio opiskelijalle.

Opettaja voi reaaliajassa seurata työssäoppimisjakson kulkua niin yksittäisen opiskelijan kuin koko ryhmän näkökulmasta. Työssäoppimisen vastuupettaja toteuttaa työpaikkavierailun vähintään kerran jokaisen opiskelijan harjoittelupaikalla työssäoppimisjakson aikana. Satunnaisesti eteen

voi tulla tilanteita, jossa harjoittelupaikalla syntyneitä ongelmia ei uskalleta ottaa esille. eTaitava mahdollistaa opiskelijalle kanavan viestiä arkaluontoisiakin asioita luottamuksellisesti vastuupettajalle, jolloin opettajalla on mahdollisuus reagoida nopeasti ongelmatilanteisiin työssäoppimisjakson aikana.

eTaitavan pilotointi

eTaitavan pilotointi aloitettiin Turun Aikuiskoulutuskeskuksen sosiaali- ja terveysalan lähihoitajaksi opiskelevalla maahanmuuttajaryhmällä tutkinnon yhteisen ammatillisen opinnoin hoito- ja huolenpidon työssäoppimisjakson aikana helmikuussa 2008.

eTaitavan kautta opiskelijan itseohjautuvuutta osana työssäoppimista pyrittiin vahvistamaan. Myös maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden tietotekniikka- ja kielitaitoja pyrittiin mobiilisovelluksen avulla tukemaan. Pilotoinnissa opiskelijat vastasivat kysymyksiin kerran viikossa. Kysymykset oli jaettu erilaisiin aihealueisiin. Ensimmäiset kysymyssarjat keskittyivät työpaikkaan: perehdytykseen, työtapoihin sekä ohjauksen määrään ja laatuun. Seuraavissa kysymyssarjoissa tiedusteltiin ammatillisten osien oppimista ja viimeinen sarja keskittyi näyttötutkinnoin suorittamiseen. Kysymysten tarkoituksena oli ohjata opiskelijoita itsearvioimaan sisällöllisissä asioissa ja toisaalta ohjata oppimista ja keskittymistä jakson keskeisiin tavoitteisiin. Työssäoppimisessa tapahtuu koko ajan paljon ja varsinkin kokemattomilla opiskelijoilla voi olla välillä vaikeaa erottaa olennainen epäolennaisesta. Tavoitteenamme oli eTaitavaa hyödyntäen ohjata näin myös laadukkaampaan oppimiseen. Kysymykset olivat miltei kaikki monivalintakysymyksiä ja käytännönläheisiä siten, että vastausaikaa kului keskimäärin muutamia minuutteja. Kysymysten tekeminen oli kokonaan opettajan / opettajien vastuulla ja vasta pedagogisesti hyvät kysymykset tekivät järjestelmästä toimivan.

Opiskelijoiden työssäoppimisjakso päättyi kesäkuussa 2008 ja loppuvuodesta raportoimme omien kokemustemme lisäksi heidän kokemuksiiaan eTaitavan käytöstä oppimisen apuvälineenä.

JUHA MÄKITALO & JANI SIIRILÄ